

Årsplan 2010-2011

PEDAGOGIKK

Montessori barnehagen Knerten drives etter Maria Montessori prinsipper. Frihet og orden, et tilrettelagt læringsmiljø og gjensidig respekt og ansvar for omgivelsene, er begreper som går som en rød tråd gjennom montessoripedagogikkens filosofi. Barnet skal fritt og ut ifra sine behov kunne få utvikle seg og lære. Barnet skal kunne utvikle selvstendighet og oppleve mestringsfølelse. Dette er et viktig fundament i Montessoripedagogikken. Barnehagen har ulike aktiviteter og materiell, som stimulerer barna på forskjellige områder. Vi deler montessori materiellet inn i 5 grupper;

1. Praktiske hverdagsøvelser
2. Sansetrenende materiell,
3. Kulturmateriell (kunst, forming, estetiske fag, geografi, zoologi, botanikk.)
4. Språkmateriell
5. Matematikkmateriell.

Gjennom materiellet lærer barna også å utvikle sosiale ferdigheter; Ved at det kun er et eksemplar av hver aktivitet, må barnet lære seg og vente på tur og hver aktivitet blir unik og spennende. Miljøet er tilrettelagt slik at det gir barna mulighet for konsentrasjon, og når et barn er konsentrert har de ingen interesse av å forstyrre eller uroe andre. Dermed får alle god arbeidsro. Den voksne i barnehagen fungerer som et bindeledd mellom barna, materiellet og miljøet, hvor alt er tilrettelagt så barna selv kan utforske og lære gjennom å være aktive

Frihet og struktur er to av de grunnleggende fundamentene. I et miljø hvor det er klare rammer og forståelige grenser er det mulig å gi hvert enkelt barn frihet slik at det kan utvikles på egne premisser.

MÅL FOR BARNEHAGEN:

- Formålet med barnehagen er å sikre barna gode utviklings og aktivitetsmuligheter i nært samarbeid med barnets hjem.
- Barnehagen skal være et trygt, sikkert og positivt sted å være for barna.
- Barnehagen skal forberede barna på de forventninger som samfunnet etter hvert stiller overfor dem (normer/regler).

SOSIAL KOMPETANSE:

Sosial kompetanse betyr å kunne omgås andre på en positiv måte, dvs; å mestre samspill. Ifølge Montessori skapes sosial basiskompetanse først og fremst gjennom utvikling av egen konsentrasjonsevne. For å oppnå et fruktbart og positivt forhold til andre må man ha god kontakt med seg selv og sitt eget potensiale. Videre utvikles samspill med andre gjennom å følge regler som bidrar til fellesskapet, eks. rydde opp etter seg, behandle materialet med respekt, bruke lav stemme, ikke forstyrre andre, gi andre rom for arbeid, vente på tur og respektere andre sine grenser. Evne til sosialt samspill utvikles også gjennom deltagelse i fellesmåltider, samlings stund, leker og diverse utflukter i løpet av året.

BARNES MEDVIRKNING

”§ 3 Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnhagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.” Vi legger vekt på at barna får komme med sine synspunkter på hvordan vi skal ha det i barnehagen. Samlingsstundene er et viktig forum for diskusjoner omkring relevante problemstillinger for barna. Barna skal komme frem til løsninger de selv er fornøyde med. Den voksne er med som ordstyrer.

August

Nytt barnehage år * tilvenning nye barn * planlegging * gode rutiner * høflighet

September

Oppstart av utflukter

Oktober

Høst i naturen *
* Foreldremøte

November

Været

Desember

Juleforberedelser * Luciafeiring m foreldre * Baking * Formidling av juleevangeliet * Kirkebesøk * juleverksted * utflukt: ulike juleforestillinger * adventskalender: Nøtteknekkeren

Januar

Nytt år ; Årets gang. * Måneder * ukedager *

Vinter i naturen* Vinterfugler *

Februar

Karneval; fastelaven * vi lager fastelavensris og baker boller *

Mars

Vår i naturen

April

Påskeforberedelser *

Mai

Småkryp.

Vi lager terrarium

Juni

avslutning for skolebarna

Sommeravslutning

Juli

Barnehagen stengt 2 uker i juli

PERSONALARBEIDET:

Personalet har møter hver onsdag ettermiddag fra kl 16.30 til 18.00 Her diskuteres observasjoner og problemstillinger som dukker opp, ideer utveksles og vi stiller opp mål for barna. Personalet veiledes også faglig ut ifra Montessoripedagogikken.

Vi prøver også å oppdatere oss faglig gjennom litteratur og kurs. Sikkerheten i barnehagen ivaretas ved at alle ansatte har førstehjelpskurs og brannkurs. Vi har også et godt gjennomarbeidet HMS- system legger grunnlaget for gode sikkerhetsrutiner.

PLANLEGGINGS-DAGER:

Personalet har seks planleggingsdager i året da barnehagen er stengt. Planleggingsdager er **17 september, 15 oktober, 12 november, 4 februar, 3 juni**

FORELDESAMARBEID:

Forutsetningen for godt samarbeid, en god dialog og et fruktbart og lærerikt barnehageopphold for barnet er kommunikasjon mellom hjemmet og barnehagen. Dette ønsker vi å sikre gjennom foreldremøter, foreldresamtaler, samarbeidsutvalg og foreldre råd.

Samtidig som den daglige kontakten med barnets hjem, i hente/bringesituasjonen, er av største betydning. Daglig kontakt er den viktigste kontaktformen i barnehagen. Her utveksles beskjeder, kommentarer, ideer og annen viktig informasjon.

Foreldremøte; Foreldremøter arrangeres minst to ganger pr år. I forbindelse med foreldremøtene informeres det om forskjellige deler av montessoripedagogikken.

Foreldresamtalen; En eller to foreldresamtaler settes opp av barnehagen i løpet av et år, foreldrene selv kan avtale møter utover dette ved behov/ønsker.

Åpen kveld; Vi arrangerer kvelder der både barna og foreldrene kommer i barnehagen. Barna får da muligheten til å vise foreldrene hvilke aktiviteter de er opptatt med, og er stolte av å vise frem. På denne måten håper vi at foreldrene får et bedre innblikk i montessoripedagogikken og forståelse for hva barna gjør i løpet av barnehagedagen. **Barna blir delt inn i tre gruppene og datoene for høsten 2010 blir: 3, 10 og 24 november.**

Samarbeidsutvalget; Består av styrer, en representant fra personalet og to foreldrerepresentanter. Foreldrerepresentantene er verdifulle bidragsytere til barnehagen på mange måter, og et godt bindeledd mellom barnehage og foreldre

FAGOMRÅDER I RAMMEPLAN:

Temaene i barnehagen varierer fra år til år. På denne måten skjer det en utvikling i barns tenking, språk og viten om verden rundt oss. Noen temaer står mer sentralt i montessori tenkingen, og vil følge oss gjennom flere år, men med forskjellig framgangsmåte og vinkling. Selv om vi driver etter montessoripedagoikken og bruker montessorimateriell, passer vi på at alle fagområdene i rammeplanen blir fulgt. Det er syv fagområder alle barnehager skal arbeides med i løpet av året i følge rammeplanen for barnehager

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og etikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form.

Utelek

Vi prøver å legge til rette for at barna skal kunne få tid og rom til å klare påkledningssituasjoner, vi ønsker at barna skal bli selvstendige og klare det meste selv. Det er alltid en voksen til stede, og hjelper til hvis det er behov. Ute får barna utfolde seg fritt. Her er det nok plass og utfordringer for de fleste. Vi vil alltid være minimum ute to timer hver dag. (med temperaturforbehold). Vi mener at det å være ute er viktig, både med tanke på frisk luft og fysiske aktiviteter.

Vi vil i fokusere mer på innholdet i utetiden og det å være ute i naturen. Vi vil ha utflukter der barna blir vant og glad i å være ute i naturen. Følge årstidene og de forandringene som skjer. Vi vil lage prosjekter og ta inn materialer fra naturen som videre kan brukes til formingsaktiviteter.

Vi vil også inkludere barns medvirkning i dette arbeidet. Det gjelder spesielt for barna som begynner på skolen neste høst. De kan være med på å finne ut hvordan vi skal komme oss til utfluktsstedet. Kan vi gå. Skal vi ta buss? Når går bussen, hva koster det? Når må vi dra fra barnehagen osv. Dette er oppgaver som barna kan mestre hvis de får god oppfølging av voksne og tid til å lære.

Internasjonale uker.

Vi er en barnehage med mange forskjellige nasjonaliteter som for eksempel Tyskland, USA, Brasil, Kroatia, Moldova, Ungarn og Litauen.

” Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnehagen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven” Rammeplanen s. 39. Vi syntes det er veldig spennende at vi

har et så internasjonalt miljø i barnehagen. Vi har mange forskjellige språk og vi ser hvor fort barna lærer av hverandre. I tillegg til det daglige arbeidet vil vi lage et prosjekt der vi har internasjonale uker. I denne uken vil vi fokusere på en nasjonalitet. Vi tilegner oss kunnskap om matlaging, hvilken musikk som er typisk for dette landet, når er og hvordan feires nasjonaldagen, flagg, folkedrakt. Lære barneleker som er vanlig i dette landet. Lære noen ord på det aktuelle språket for eksempel tall, farger osv. Vi vil samarbeide med hjemmet og trekke foreldre inn i dette arbeidet.

Matlaging:

Barnehagen har et eget kjøkken til barna som er i deres høyde. Her har vi hatt stor suksess med at barna lager deres egen eplepai og havregrøt. På kjøkkenet står oppskriftene fremme og barna kan selv bestemme om de vil lage mat. Forutsetningen er at en voksen må være med å vise de første gangene. Etter hvert trekker den voksne seg mer og mer vekk og observerer at barna mestrer oppgavene på egen hånd. En voksen er alltid i nærheten siden det er varme plater og stekeovn involvert. Vi ser at barna får en stor mestringsfølelse og blir veldig stolt over å få lage mat på egen hånd. Vi jobber med å finne nye oppskrifter og utvikle oss på dette området. De øker sin sosiale kompetanse på kjøkkenet ved at de må samarbeide for å nå sitt felles mål, nemlig en ferdig stekt eplepai. Videre lærer de å dekke bord og invitere gjester som kan være med å spise sammen med dem. Her får de øving i hvordan de oppfører seg ved matbordet

Fruktbord:

Vi vil at barna skal kunne ha en god arbeidsøkt fram til lunsj, derfor vil det være et bord med tilgjengelig frukt, der barna skjærer frukt og spiser hvis de ønsker. Her er det plass til fire barn om gangen, og alle må rydde etter seg slik at det blir innbydende for nestemann. Ny frukt er tilgjengelig etter at

barna har vært ute.

Formiddagsmat

Noen av barna er med på å dekke bordet før lunsj. Barna spiser medbrakt matpakke, men får melk i barnehagen. Hver onsdag har vi matdag, da får barna mat i barnehagen. Enten smørelunsj eller varm mat. Vi vil vektlegge at barna skal få et sunt kosthold og gode matvaner, og få være med i forberedelsen av måltidet.

Språkstimulering:

Vi vil legge et større fokus på språkstimulering i vårt daglige arbeid i barnehagen. Språket er viktig for barnas selvfølelse og for å bli forstått av både barn og voksne. Vi lager til egne språkgrupper for barn som eventuelt trenger språklig stimulering. Og siden vi har mange nasjonaliteter representert i barnehagen er språket en viktig faktor for å bli integrert i barnegruppen.

Skolebarn

I løpet av våren vil barna være med på skoleforberedende aktiviteter i egne grupper. Vi lærer oss navn, adresse og enkle trafikk regler. I juni blir det avslutningstur med overnatting for skolebarna.

Bursdagsfeiring

Barna får fin krone + bursdagsang og gullstol. Barna tilbereder fruktsalat som serveres m yoghurt/is.

Høstfest og vårfest

Vi vil arrangere høst og vårfest i barnehagen der foreldre og søsken blir invitert. Barna underholøder og tilbereder mat som de serverer til gjestene. Vi finner sanger, historier som kan dramatiseres som omhandler høst eller vår. Fokuserer på endringer i naturen og trekker dette inn i markerinegen.

Utflukter:

Vi vil arrangere flere utflukter både ute i naturen og til kulturelle arrangementer. Det blir utflukter til Barnas Hus der vi går på arrangementer innen arkitektur, dans, drama, musikk, teater, verksted og visuell kunst. Vi drar på gårdsbesøk der barna får oppleve livet på gården. Fysiske utfordringer i naturen på byfjellene.

Vi legger opp turene i mindre grupper og tar utgangspunkt i hvert barns interssere, for å gi barna størst mulig glede av innholdet på utfluktene.

MÅL FOR BARNEHAGEN:

Barnehagen drives etter Lov om barnehage og rammeplan for barnehagen.
Barnehagen drives etter Montessoripedagogikk.
Formålet med barnehagen er å sikre barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nært samarbeid med barnets hjem.
Barnehagen skal være trygt, sikkert og et positivt sted å være for barna.
Barnehagen skal forberede barna på de forventninger som samfunnet etter hvert stiller overfor dem (normer/disiplin).

DELMÅL

I løpet av 2007/2008 er barnehagens delmål:
Foreldersamarbeid
Personalet får opplæring i bruk av montessorimateriell
Personalet skal få opplæring i bruk av montessori materiell

MÅL FOR BARNEHAGEN:

Barnehagen drives etter Lov om barnehage og rammeplan for barnehagen.
Barnehagen drives etter Montessoripedagogikk.
Formålet med barnehagen er å sikre barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nært samarbeid med barnets hjem.
Barnehagen skal være trygt, sikkert og et positivt sted å være for barna.
Barnehagen skal forberede barna på de forventninger som samfunnet etter hvert stiller overfor dem (normer/disiplin).

DELMÅL

I løpet av 2007/2008 er barnehagens delmål:
Foreldersamarbeid
Personalet får opplæring i bruk av montessorimateriell
Personalet skal få opplæring i bruk av montessori materiell

SOSIAL KOMPETANSE:

Sosial kompetanse betyr det å kunne omgås andre på en positiv måte, dvs; det å mestre samspill. Ifølge Montessori skapes sosial basiskompetanse først og fremst gjennom utvikling av egen konsentrasjonsevne. For å oppnå fruktbart og positivt forhold til andre må man ha god kontakt med seg selv og sitt eget potensial. Videre utvikles samspill med andre gjennom å følge regler som bidrar til fellesskapet, eks. rydde opp etter seg, behandle materialet med respekt, bruke lav stemme, ikke forstyrre andre, gi andre rom for arbeid, vente på tur og respektere andre sine grenser. Evne til sosialt samspill utvikles også gjennom deltagelse i fellesmåltider, samlings stund, leker ute og diverse utflukter i løpet av året.

Vi bruker det pedagogiske materialet **Steg for steg** i vårt arbeid med å fremme barns sosiale kompetanse.